

VRAK-info

2006 – nummer 2

juni – juli – augustus 2006
(driemaandelijks)

VRAK-rekening: 001-1281217-20
v.u.: Jan Hellebaut, Patriottenstraat 27, 2600 Berchem

Geen geld voor geweld

VRAK – AKtie VRedesbelasting
Patriottenstraat 27, 2600 Berchem

Tel.: 03/281 68 39; Fax: 03/281 68 79; E-mail: vrak@advalvas.be;
Website: surf.to/vrak

VRAK in actie

Op 18 maart deelden we met vier personen in Brussel (bij Tour & Taxis) onze folder “Argumenten en tegenargumenten” uit aan de deelnemers (partijleden) van het congres van de SP.a. Hiermee wilden we het gewetensbezwaar tegen de militaire bestemming van belastinggeld onder de aandacht brengen van de politieke basis van de SP.a. Uiteraard waren we ook blij dat we verscheidene politici en partijleiders, bij wie we eerder al persoonlijk op bezoek waren geweest, een exemplaar konden overhandigen en hen op die manier aan onze bekommernis, doelstelling en argumenten konden herinneren. Bij de ingang stonden ook actievoerders van SP.a-rood zodat we samen in de koude wind en de warme zon een goede ambiance creëerden. Toen alle deelnemers rond 10.30 u binnen waren, gingen de VRAKKERS gezellig in de stad bij een warme drank een pannenkoek eten.

De volgende dag, zondag 19 maart, waren we in Brussel met zijn zessen present op de betoging tegen de oorlog in Irak. Op het traject van de betoging, tussen het Noord-station en de ambassade van de V.S., bonden we de spandoek van VRAK, goed zichtbaar voor de voorbijtrekkende betogers, aan een paar palen. Aan de betogers overhandigden we een kleine tweetalige folder met een oproep om te investeren in vrede. Nadat we 750 folders aan de ca. 5000 deelnemers hadden uitgedeeld, stapten we op het einde van de stoet mee op naar de ambassade van de V.S., waar we naar de toespraken en de animatie luisterden.

Op paasmaandag 17 april, een dag van “opstand tegen/uit de dood”, kon u via een “open telefoon” naar SP.a mandatarissen bellen om uw visie en verlangens voor een betere wereld aan de luisterende politici kenbaar te maken. Hebt u ook met iemand gesproken over uw gewetensbezwaar tegen het gebruik van uw belastinggeld voor dood en geweld? Dan zouden we dat graag van u horen. Laat u het ons weten?

Op zaterdag 13 mei vroegen we de festivalgangers op “Mano Mundo” in Boom onze steunverklaring te ondertekenen. We deelden de stand voor het eerst met de vrijwilligers van Voor Moeder Aarde vzw. De samenwerking was prettig en zinvol. We kijken uit naar een volgende infostand samen. Op 20 mei waren we present op het “Wereldfeest” in Leuven én op de startdag van de campagne voor de gemeenteraadsverkiezingen van SPIRIT in Brussel. Hier hadden we boeiende gesprekken met o.a. de indieners van ons wetsvoorstel (maart 2005 Kamer, mei 2005 Senaat).

Op 24 juni is “Feest in ‘t park” in Brugge aan de beurt.

Hebt u zin om enkele uren mee te helpen op zo’n actiedag? Neem dan contact op met het secretariaat van VRAK.

Jong – degelijk – luchtig – nodig:

Vrede rendeert: peace pays

Op 2 maart is de webstek www.peacepays.org van start gegaan die is opgemaakt door onze Britse zusterorganisatie Conscience – The Peace Tax Campaign. Hij is speciaal gericht op een jong publiek en toont aan dat oorlog niet onvermijdelijk is. Verder wil men met die webstek de publieke opinie “tegen de oorlog” ook engageren in de richting “voor vrede”. Veel mensen zijn niet op de hoogte van de geweldvrije methoden om met conflicten om te gaan. Deze webstek is een uitstekende en aangename inleiding in de diverse mogelijkheden. Voorbeelden uit verschillende landen maken actieve geweldloosheid heel concreet.

Deuren

Na de korte leuke startpagina kunt u de webstek via een aantal deuren binnengaan.

Achter de deur “Pounds for Peace” wachten u een aantal vragen over geld en overheidsbudgetten, oorlog, maatschappelijke behoeften en vrede. Scoort u laag op die quiz, dan krijgt u het advies om de rest van de webstek aandachtig door te nemen.

De “denktank” (think tank) geeft informatie en ideeën: wat zijn de oorzaken van gewelddadige conflicten? Wie profiteert ervan? Wat is veiligheid? Wat wist u nog niet over geweld, wapenhandel, afschrikking, maatschappelijke noden?

In het “gereedschapskot” (tool shed) vindt u ... gereedschap om vredesprogramma's waar te maken. U vindt er een scala van geweldloze actiemethoden die zijn ontwikkeld om de vrede te bevorderen, geweld te voorkomen en om weer vrede op te bouwen na een gewapend conflict. De methoden situeren zich zowel op het lokale niveau als in het regionale en nationale middenveld, in de internationale politiek en de UNO. Voor elk wat wils.

Via “werkkrachten” (work force) vindt u mensen en organisaties die op alle niveaus in conflictgebieden of daarbuiten aan vrede (kunnen) werken. Met hen is conflicthantering ook veel goedkoper dan met militaire middelen.

In de “kaartenkamer” (map room) vindt u de weg naar praktijkgevallen (case studies) in 25 landen in heel de wereld waar geweld met succes is omgezet in vrede. U vindt er naast Gandhi en Martin Luther King ook voorbeelden van traditionele vormen van overleg om geweld te voorkomen (Somalië, Soedan, ...), wapeninzamelingen (El Salvador), vormen van goed politiek beleid om een Hitler of een Saddam Hoessein te stoppen voor het te laat is, en nog veel andere wegen naar vrede.

U kunt ook de deur openen naar de “toekomst” (future). Wat gebeurt er als we de aanpak van conflicten niet veranderen? Hoe gebruiken we de middelen voor een vreedvollere toekomst? Het gaat over geld, internationaal recht, publieke opinie, ontwapening, ... Consumenten, burgers, politici, vredesinstellingen en vredesbewegingen kunnen aan de slag met de vele suggesties.

Actieve geweldloosheid: een pril begrip

Bij gesprekken met mensen op straat en met politici horen we vaak zeggen: “We moeten ons toch verdedigen!?” Daarmee bedoelen ze: “We moeten toch een leger hebben.” Deze webstek toont duidelijk dat we ons en anderen moeten en kunnen verdedigen op een actieve, efficiënte en geweldvrije manier om de wereld vreedzamer te maken. Bij elk onderdeel van de webstek staan er geen lange theoretische beschouwingen, maar vooral enkele krachtlijnen. U vindt er veel voorbeelden en u kunt er doorklikken naar webstekken van gespecialiseerde organisaties.

Betalen voor vrede loont: peace pays.

Een hoopvolle ontmoetingsplaats voor al wie met vrede begaan is. Een aanrader.

Dirk Panhuis

Bolivië:

Gewetensbezwaar met een fiscaal staartje

De Inter-Amerikaanse Commissie voor de Mensenrechten van de Organisatie van Amerikaanse Staten (OAS) heeft op 27 oktober 2005 de zaak van Alfredo Díaz Bustos, een gewetensbezwaarde getuige van Jehova, afgerond omdat er een minnelijke schikking is bereikt met de Boliviaanse staat.

Alfredo Díaz Bustos had bij zijn oproep voor militaire dienst (8 oktober 2002) verklaard dat hij als gewetensbezwaarde geen legerdienst kon vervullen. Díaz weigerde de aangeboden vrijstelling van militaire dienst op basis van een "handicap" (een lidteken op zijn rechterarm!) en verklaarde dat hij ook de aan die vrijstelling verbonden militaire belasting niet kon betalen. Hij argumenteerde dat zijn geloofsovertuiging die hem niet toestaat om een militaire opleiding te volgen, hem ook verbiedt een financiële bijdrage aan een dergelijke instelling te betalen.

Na beroep bij de minister van defensie en diens afwijzend antwoord op 20 mei 2003 ("de Boliviaanse staat erkent geen gewetensbezwaarden"), wendde Díaz zich met behulp van de ombudsman tot de eerste Sociale en Administratieve Kamer van het Hooggerechtshof in La Paz op basis van de Amerikaanse Conventie over de Mensenrechten en het Internationaal Verdrag voor Burgerlijke en Politieke Vrijheden (BUPO). Zijn verzoek werd afgewezen en automatisch doorgestuurd naar het Grondwettelijk Hof dat de afwijzing van het verzoek bevestigde (17 november 2003). Einde van de nationale procedure.

De ombudsman wendde zich op 8 januari 2004 tot de Inter-Amerikaanse Commissie voor de Mensenrechten (voortaan "de Commissie") van de OAS. Hij argumenteerde op basis van de Amerikaanse Conventie, die door Bolivia ondertekend is, dat de rechten van Alfredo Díaz Bustos geschonden waren. Hij vroeg

- (1) dat Díaz als gewetensbezwaarde niet zou worden verplicht om de militaire dienst te verrichten,
- (2) dat Díaz als bedienaar van de eredienst bij de Jehova's Getuigen dezelfde vrijstelling zou krijgen als de bedienaars van de Rooms-katholieke godsdienst,
- (3) dat Díaz het militaire document zou verkrijgen dat nodig is om zijn andere politieke, economische, sociale en culturele rechten te kunnen uitoefenen,
- (4) dat Díaz niet de eenmalige belasting zou moeten betalen die hem zou worden opgelegd in geval van vrijstelling van militaire dienst.

De standpunten van Díaz en de staat werden bij de Commissie ingediend. In juni 2005 vroeg de Boliviaanse staat aan de Commissie om de mogelijkheid

van een minnelijke schikking te onderzoeken. Op 4 juli 2005 werd een minnelijke schikking tussen beide partijen getroffen.

De minnelijke schikking stipuleert dat de Boliviaanse staat aan Díaz een document van vervulde militaire dienst geeft, zonder administratiekosten, zonder de betaling van de in de wet voorziene militaire belasting of andere betaling. In geval van een gewapend conflict zal Díaz als gewetensbezwaarde niet naar het front worden gestuurd en ook niet als een helper worden opgeroepen. De staat zal het recht op gewetensbezwaar tegen militaire dienst in de gemaakte bepalingen van de militaire regelgeving opnemen en aan het parlement vragen het recht op gewetensbezwaar in de wetgeving op te nemen. Alfredo Díaz Bustos zal afzien van verdere claims tegen de staat in verband met dezelfde feiten.

De Commissie waardeert de minnelijke schikking en het respect voor de Amerikaanse Conventie door de Boliviaanse staat. Zij benadrukt dat een minnelijke schikking individuele gevallen kan oplossen zonder proces en in gevallen waarbij meerdere landen betrokken zijn, ook een belangrijk middel is om tot een voor alle partijen aanvaardbare regeling te komen. De Commissie waardeert de inspanningen van beide partijen om tot een regeling te komen en merkt op dat deze schikking past in de evolutie van het internationaal humanitair recht dat de status van de gewetensbezwaarde beschermt in die landen waar die status bij wet is erkend.

De Commissie herinnert aan het General Comment 22 (uit 1993) van het Comité voor de Mensenrechten van de V.N. waarin het recht op vrijheid van gedachte, geweten en godsdienst (art. 18 van het Internationaal Verdrag voor Burgerlijke en Politieke Vrijheden) wordt geïnterpreteerd. Paragraaf 11 van dat General Comment 22 luidt:

“(...) Het BUPO verwijst niet expliciet naar het recht op gewetensbezwaar, maar het Comité gelooft dat zo'n recht kan worden afgeleid van artikel 18, in zoverre de verplichting om dodelijk geweld te gebruiken in ernstig conflict kan komen met de vrijheid van geweten en het recht om zijn godsdienst of geloof tot uitdrukking te brengen. (...).”

De Commissie sluit de zaak af op 27 oktober 2005 en publiceert het verslag in het jaarrapport aan de Algemene Vergadering van de OAS.

De volledige tekst van de Commissie is te vinden op www.cidh.org/annualreport/2005eng/bolivia14.04eng.htm. Het is wellicht de eerste keer dat een dergelijke financiële dienstplicht ter vervanging van de fysieke militaire dienstplicht* door (een bemiddelingscommissie van) een internationaal gerechtshof is behandeld.

Samenvatting: Dirk Panhuis

* Een dergelijke vervangende belasting wordt, behalve in Bolivia, ook in andere staten opgelegd aan mannen die, om welke reden dan ook, hun militaire dienst niet vervullen: Ecuador, Zwitserland, Albanië, Georgië, Eritrea, Turkije, Syrië, Iran, Kazakstan, Uzbekistan en Mongolië.

(Zie CPTI, Military Recruitment and Conscientious Objection: a Thematic Global Survey door Derek Brett. CPTI 2006, p. 35-37)

Internationale conferentie

De 'Eleventh International Conference on War Tax Resistance and Peace Tax Campaigns' zal plaats vinden van donderdag 26 tot zondag 29 oktober 2006 in Woltersdorf-Berlijn (Duitsland). De organisatie is in handen van onze Duitse zusterbeweging Netwerk Friedenssteuer (NWFS). Het thema is "Oorlogsbelasting – Verantwoordelijkheid – Vredesbelasting". Het thema "verantwoordelijkheid" zal vooral uitgewerkt worden in een politiek debat tussen NWFS en andere bewegingen enerzijds en ambtenaren/politici van buitenlandse zaken/defensie anderzijds.

Daarnaast zijn er nog andere plenaire bijeenkomsten en een dozijn werkgroepen. Iedereen die belangstelling heeft voor geweten en belastingen en oorlog en vrede zal voldoende mogelijkheden hebben om met andere deelnemers ervaringen uit te wisselen en te overleggen over verdere strategieën en acties. Traditionele onderwerpen zijn: vormen van actie, belastingweigering, lobbywerk, rechtszaken, actieve geweldloosheid, samenwerking met andere sociale bewegingen en andersglobalisten enz.

De internationale vereniging Conscience and Peace Tax International, die op het internationale vlak werkt bij de UNO in Genève en New York en ook bij grote internationale (vredes-)conferenties, zal daar ook zijn tweejaarlijkse algemene vergadering houden.

Wilt u uw blik verruimen en zien wat er elders in de wereld gebeurt? Nieuwe ideeën voor actie opdoen? Buitenlandse vrienden maken? Internationale ervaring opdoen? Ga dan mee. We maken dan afspraken om samen zo goedkoop mogelijk te reizen.

Voor meer informatie: www.peacetax-2006.com of contacteer Dirk Panhuis op 016-254011 of panhuis@scarlet.be.

Berichten

V.S.A: steun voor wetsvoorstel

Volksvertegenwoordiger Dennis Kucinich (Democraat/Ohio) heeft voor de eerste keer het wetsvoorstel voor een vredesbelasting ("Religious Freedom Peace Tax Fund Bill") mee ondertekend. In zijn presidentiële campagne in 2004 belichaamde Kucinich de hoop van veel progressieven. Onze Amerikaanse zustervereniging National Campaign for a Peace Tax Fund is dan ook blij hem als bondgenoot te hebben. Kucinich diende ook een voorstel in voor de oprichting van een Ministerie van de Vrede.

V.S.A: terugtrekking kernwapens?

Op voorstel van de democratische senator Reed heeft de senaat van de Verenigde Staten van Amerika unaniem een amendement bij de begroting van defensie van 2006 goedgekeurd, waarin wordt gevraagd dat het Pentagon en het State Departement (Buitenlandse Zaken) een rapport opmaken over de mogelijkheden om tactische kernwapens uit Europa terug te trekken. De repu-

blikeinse senator Richard Luger pleitte voor die terugtrekking. De tekst van het amendement vindt u op:

<http://thomas.loc.gov/cgi-bin/bdquery/z?d109:SP02455>.

(Bron: Ploughshares 39, januari 2006)

Dank voor uw financiële bijdrage

Dankzij de financiële inspanning van onze sympathisanten kunnen we weer een poos verder in het jaar 2006.

Het jaar is nog niet voorbij en we hopen op de financiële steun van wie die nog niet zou hebben overgemaakt. Uw bijdragen zijn steeds welkom op onze rekening 001-1281217-20. Naast eenmalige giften zouden we graag meer stortingen via permanente opdrachten op dat rekeningnummer ontvangen.

Nogmaals dank voor uw voortdurende ondersteuning.